

ПРОПАГАНДА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СЕРЕД СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ХІРУРГІЇ

В.Д.Шейко, О.А.Крижановський, С.І.Панасенко

Україна твердо стала на шлях незалежності. Відбувається складний процес переорієнтації, переоцінки цінностей, зміни ідеологічної сфери. Але цей процес не повинен відриватися від загальносвітових тенденцій прогресивного розвитку суспільства. Молоде покоління, студентство – це майбутнє держави. Суспільство повинно бути зацікавленим в тому, щоби майбутнє було світлим, щасливим, стабільним. Це загально визнана істина. Така задача під силу лише здоровому молодому поколінню. Здоров'я людини це невід'ємна складова національного прогресу, найважливіша проблема загальнодержавних заходів та програм, які спрямовані на пропаганду та впровадження здорового способу життя (ЗСЖ) всіх громадян.

З позицій викладеного, здоров'я людини це все, що стосується збереження і зміцнення здоров'я, все, що сприяє виконанню людиною своїх людських функцій, умов життя, праці, відпочинку, побуту. Складові ЗСЖ містять різноманітні елементи, що стосуються усіх сфер здоров'я - фізичної, психічної, соціальної і духовної. Для усвідомлення ЗСЖ важливі поінформованість і можливість доступу всіх громадян до спеціальних профілактичних заходів, що мають створити оптимальні умови життя та діяльності у різних сферах професійної діяльності.

Проблеми формування здорового способу життя досить ретельно висвітлюються в багатьох соціально-філософських, педагогічних, соціологічних, медичних працях. За сучасними уявленнями здоров'я розглядають не як суто медичну, а як комплексну проблему, складний феномен глобального значення, як філософська, соціальна, економічна, біологічна, медична категорія, як об'єкт споживання, вкладу капіталу, індивідуальна і суспільна цінність, явище системного характеру, динамічне, постійно взаємодіюче з оточуючим середовищем. Найбільш суттєвий вплив на здоров'я людини мають умови і спосіб життя.

Рівень здоров'я, як правило, безпосередньо пов'язаний з рівнем освіти. Чим вище середній рівень освіти в певному соціальному середовищі, тим кращі узагальнені показники здоров'я. Піклування про власне і громадське здоров'я неможливо без знання того, чому це необхідно і як це робити. Чим ширше знання основних природничих, наукових, філософських, гуманітарних положень, тим більше можливостей створювати у суспільстві системне уявлення про проблему здоров'я взагалі. Крім того, поняття освіти потрібно розуміти комплексно: і як надання інформації, і як навчання методам, прийомам і навичкам здорового способу життя, і як виховання в душі безумовного пріоритету цінностей індивідуального і громадського здоров'я в усіх його проявах, сферах, рівнях.

В сучасних умовах формування здорового способу життя стало першочерговою задачею нашої держави. Останні постанови кабінету міністрів та накази МОЗ України про заборону тютюнопаління та вживання алкогольних напоїв повинні сприяти усвідомленню ідеї здорової людини заради національної ідеї та майбутнього країни. Студенти медичних вузів – це та молодь, яка повинна бути взірцем та провідником здорового способу життя серед населення. Тому першочергова задача викладачів вищої школи – формування у студентів впевненості в необхідності дотримання цих правил особисто та їх пропаганду серед населення. Для підсилення мотивів важливості цієї проблеми велике значення має ознайомлення студентів з даними головних показників здоров'я населення України. Аналізуючи смертність населення, народжуваність, динаміку природного приросту студенти самі приходять до висновку про термінову необхідність рішучих заходів з метою покращення цих показників. Це підсилює мотиви навчання, змушує думати студентів про майбутнє та долю нації.

При викладанні дисципліни хірургія студенти мають можливість бачити наслідки ганебного впливу шкідливих факторів та речовин на організм людини. Багато хірургічних захворювань пов'язані з надмірним вживанням алкоголю, тютюнопалінням, неправильним харчуванням, шкідливими умовами праці,

неправильною організацією робочого дня, негативним впливом навколишнього середовища, тощо. На практичних заняттях викладачі повинні наголошувати про актуальність тієї чи іншої проблеми, обов'язково розглядати причини та провокуючі фактори розвитку хвороби, заходи які б могли запобігти виникненню ускладнень, визначати напрямки профілактики та попередження виникнення цих хвороб. Переконливим аргументом в цьому є демонстрація хворих з хірургічною патологією, коли студенти безпосередньо спілкуються з хворими та виявляють чинники патогенезу хвороби. Виявлені шкідливі фактори обов'язково враховуються при формулюванні діагнозу, при вирішенні тактики та об'єму подальшого обстеження та лікування пацієнта. Обов'язково обговорюються питання реабілітації хворого в післяопераційному періоді, заходи запобігання подальшого впливу шкідливих чинників, методи профілактики даного захворювання.

Отже, важливим завданням практичних занять є переконання студентів-медиків в необхідності дотримання норм та правил здорового способу життя та популяризації його серед широких верст населення.